

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ТХЪАКІУЩЫНЭ Аслъан:

«Урысыем и Президент къыгъэуцугъэ пшъэрълъхэр псынклэу ыклі зэкІэлъыкІокІэ гъэнэфагъэ ялэу зэшІохыгъэ хъуцтых»

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Адыгеим и Лышхъэу ТхъакІущынэ Аслъан Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет изэхэсыгъоу тыгъуасэ шыла-гъэм хэлъжагъ. Урысыем и Президен-тэу Владимир Путинр къэралыгъо пэщэ ІанатІэм зылухыгъэм ыуж апэрэу Кремлевскэ Дворецышхом ар шызэхыщэгъ.

Къэралыгъо Советым изэхэсыгъо зы-фгъэхыгъагъэр Урысые Федерацием исубъектхэм якъэралыгъо хабзэ иорган-хэм экономикэм зыкыгъэІэтыгъэнымкІэ ыклі цІыфхэм яшылакІэ нахъышІу шыгъэнымкІэ пшъэрълъхэр ялэхэр ары. Президент хэдзынхэм япэгъокІэу Влади-мир Путиным а пшъэрълъхэр ары зигу-гъу кышІыгъагъэхэр. Зэхэсыгъом иублэ-гъум къэралыгъом и Пашэ къекІолла-гъэхэм анаІэ зытыраригъэдзагъэр Крас-нодар краймкІэ Крымскэ районым иіоф-хэм язытет ары. Крымскэ кышыхъугъэ тхымакІагъомкІэ ыклі кІэуххэм ядэгъэ-

зыжынкІэ зэкІэми пшъэдэкІыжъ ахы: чІыпІэ, регион ыклі федеральнэ пашэ-хэм, ащ елгытыгъэуи зэфэхысыжъхэр ашІынхэу пшъэрълъ къафигъэуцугъ.

— Непэ Къэралыгъо Советыр игъэкІо-тыгъэ шыкІэм тетэу кызыІукагъ, сыда плэмэ Урысыем и Президент и Указ те-тэу ащ хэхыгъэх Парламентым ипа-латитІумэ ятхыаматхэр, Къэралыгъо Ду-мэм ифракциехэм япашэхэр. Ащ елгыты-гъэу мы зэхэсыгъом къэралыгъо совет-хэу зэхашщІтхэм апае темэхэм щатегу-щылагъэх. Къэралыгъо Советым иіофшІэн анахъэу зыфитегъэпсыхыгъэщІыр Уры-сыем ис цІыфхэм нахъ мэхъанэ зилэу ыклі уахътэм нахъ диштэу алыгътэрэ лъэныкы-хэр ары, — зэхэсыгъом кытегушылэу хигъэунэфыкІыгъ ТхъакІущынэ Аслъан.

Адыгеим и Лышхъэу кызырІуагъэм-кІэ, жьоныгуаКІэм къыдэкІыгъэ уна-шъохэм къыдалыгъэхэрэм атэгъэпсыхы-

гъэу хэхъоныгъэмкІэ шьолъыр програм-мэхэм зедгъэштэныгъэ ахэлын зэрэфаер Къэралыгъо Советым шыхагъэунэфы-кІыгъ, ащ даКІоу пшъэрълъхэр гъэцкІа-гъэ зыхъуцт пІалъэхэри мыгъэнэфагъэ-хэмэ зэрэмыхъуцтыр къаІуагъ. Федера-цием исубъектхэмрэ муниципалитетхэмрэ социальнэ Іофыгъуабэ зэшІуахын фаеу къапыщылъ, ар занкІэу зэпхыгъэр про-изводствэр уахътэм диштэу зэхэшгъэ-ныр ыклі пІэлъэ кІыхъэм тегъэпсыхыгъэ инвестициехэр нахъ игъэкІотыгъэу кыз-фгъэфедэгъэнхэр ары.

— Адыгеим икъэралыгъо хабзэ игъэ-цкІэкІо органхэм республикэм исоци-альнэ-экономикэ хэхъоныгъэ телъыгъэу курсыр пхырашъ. А ІофшІэным илъэны-кыо шъхьалэхэм зыкІэ ащыщ инвестици-оннэ политикэу республикэм нахъ шІуа-гъэ кыфэзыхыын зыгъэкІыщт инвестор-хэр кызыфигъэфедэнхэм телъытагъэр. Мы

аужырэ илъэси 5-м республикэм иэконо-микэ сомэ миллиард 69-м ехъу кыхэ-хъуагъ, ащ кыхэкІэу ІофшІэпІэ чІыпІа-кІэу мини 7-м ехъу шыІэ хъугъэ. Респу-бликэм экономикэ ІофшІэнэу шызэшІуа-хырэр туризмэм, агропромышленнэ ком-плексым, гъэстыныпхъэ-энергетическэ отраслэм, псэолъэшІ индустрием, бизнес цІыкІум ыклі гурытым ІэпыІэгъу ятыгъэ-ным фытегъэпсыхыгъэщт, — кыІуагъ республикэм и Лышхъэу.

ТхъакІущынэ Аслъан нэужым кызыр-рэхигъэхъожьыгъэмкІэ, Урысыем и Пре-зидент шьолъырхэм япашэхэм къафи-шІыгъэ пшъэрълъхэр игъом ыклі зэкІэ-лъыкІокІэ гъэнэфагъэ ялэу зэшІохыгъэ хъуцтых. А пшъэрълъхэм зыкІэ ащыщ чІыгъухэр шІогъэ икыу кыатэу зэрамыгъэ-федэхэрэм епхыгъэр.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ипресс-къулыкъу

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зеришІэрэм, чІыпІэ зыгъэІорышІэ-жыным ихэхъоныгъэ илахъ зэрэхышъ-хэрэм, общественнэ-политикэ ІофшІэ-ным чанэу зэрэхэлъжэрэм ыклі кызы-хъугъэр илъэс 50 зэрэхурэм афшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Ха-сэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Ко-валев Евгений Алексеевич** ыкыом, му-ниципальнэ образованиеу «Мыекъопэ районым» ипашэ.

* * *

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зеришІэрэм, ІэпІэсэныгъэ ин зэрэхэ-лбым, кыткІэхъухъэрэм яегъэдженрэ япІунрэкІэ гъэхъагъэхэр зериІэхэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Со-вет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэ-шъошагъ **Къэлэкъутэкъо Зурет Батыр-бий ыпхъум**, Тэхъутэмкыбэе районым-кІэ псэупІэу Яблоновскэм дэт МБОУ-у «Гъэсэныгъэ зыцарагъэотырэ гурыт еджапІэу N 5-р» зыфилорэм ублэпІэ клас-сэмкІэ икІэлэегъаджэ.

Ушэтынхэр аухыгъэх

ЕГЭ шыкІэм тетэу экзаменхэм ятын мы мафэхэм аухыгъ. Бэдзэ-огъум и 16-м аужырэ мафэу экзаменхэр предмети 5-кІэ атыгъэх. Ящэнэрэ уцугъоу экзаменхэмкІэ агъэнэфагъэм телъхъэпІэ гъэнэфагъэ зилэу къекІолІэн зымылэкІыгъэхэм апае ар мэфэ тедзэу щытыгъ.

УрысыбзэмкІэ, физикэмкІэ, химием-кІэ, информатикэмкІэ ыклі общество-знаниемкІэ а мафэм ушэтынхэр кІуагъэх. Ахэм зэкІэмкІэ нэгыритф ахэлъжагъ. БлэкІыгъэ илъэххэм еджапІэхэр ахэм къа-ухыгъэх, джы мыгъэ апшъэрэ еджапІэхэм зэралъхыащтэ экзаменхэр атыгъэх.

Ушэтынхэм якІэуххэр графикым тетэу мы тхымафэр имыкІыгъэ къараложьынхэ фае. Ау зытыгъэр зэрэмакІэм кыхэкІэу нахъ пасэу кІэуххэр нафэ къэхъунхэкІэ мэхъу.

ЕГЭ-р тиреспубликэ зэрэщыкІуагъэм икІэуххэр мы мафэхэм республикэ Гупчэу материалхэр зыцауплэкІухэрэм шызэ-фахысыжыкы. Ахэм джыри къафэдгъэ-зэжыщт. Ау зы гупшысэ пэшІорыгъэ-шъэу сыкъыфэкІуагъ. Илъэсыбэ хъугъэу

ЕГЭ-р экзамен зэхэшэкІэ дэеу, бырсы-рыбэ кыпэкІэу, ныбжыкІэхэм янервнэ системэ а экзамен тыкІэм шьобж рехэу тІо. Ахэр зэкІэ шыпкыэ, ау етІани мы мафэхэм графикым сызепллыжыкы, дэ-гъу гори хэслъэгъуагъ. ГушыІэм пае, ЕГЭ тыгъор уцугъуишъэу зэтефыгъ. Еджа-пІэм кычІлэмыкІыгъэ кІэлэеджаКІом пэ-шІорыгъэшъэу зэкІэ экзаменхэр ытынхэ ылгъэкІыщт. Ар дэгъу. Ащ кыкІэлъэкІох охътэ шъхьалэр ыклі Іахъ тедзэр. Арышъ,

ныбжыкІэхэм фытыныгъэ гъэнэфагъэхэр ямыІэхэу, зы шапхъэ рагъэуцугъэхэу пІон плэкІыщтэп.

Тыгъо шъхьалэм тефэрэм ыуж уахъ-тэм ирезерв мэфиллІ яІагъ. Игъом экза-меным къекІолІэн зымылэкІыгъэхэм мэфиллІым кыкІоцІ экзамен 11-р аты-жыын алъэкІыщтыгъэ.

Ящэнэрэ уцугъоу Іахъ тедзэкІэ заджэ-хэрэм кыдилыгътэрэ мафэхэм аужи зы мэфэ гъэнэфагъэ шыагъ зэкІэ предмет-хэмкІэ экзаменхэр атынхэу. Бэдзэогъум и 16-м ащ фэдэ ушэтынхэр кІуагъэх.

Арышъ, ащ фэдиз амал ныбжыкІэхэм къазытырэ ЕГЭ-р, апэрэмкІэ кызырэт-шІошІэу, мыдэи дэдэнкІи хъун.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Ка-бинетрэ гухэкІышхо ащыхъугъ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэ-гъэнымкІэ изаслуженнэ ІофышІэу Мамгъэт Къасим Юсыф ыкыор зэрэщымы-Іэжыыр ыклі зидунай зыхъожьыгъэм иунагъорэ илахылхэмрэ афэтхыаусыхэх.

Зы мафэм — гектар миних

Республикэм макъу-мэшы-мкIэ и Министерствэ кызэритыгъэмкIэ, тыгъосэрэ Юныгъо мафэм кыкIоцI бжыхъэсэ гектар мини 6 фэдиз районхэм ащы-гуахыжыгъ. Бэдзэогъум и 16 мафэм районхэм коц гектар пчъагъэу ащыгуахыжыгъгъэр: Джаджэр — 1500-рэ, Красногвардейскэр — 1300-рэ, Кошхъаблэр — 788-рэ, Шэуджэныр — 615-рэ, Теуцожьыр — 280-рэ, Тэхьутэмькыуаер — 100. Къа-

лэу Мыекыуапэ къепхыгъэ хъыз-мэтшIапIэхэм а мафэм кыкIоцI ащыгуахыжыгъгъэр коц гектари 180-рэ. А мафэм республикэм игубгъохэм комбайнэ 362-мэ Iоф ащашIагъ.

Бжыхъэ коцым гектар телъытэу кырахыгъэмкIэ республикэм апэрэ чIыпIэр щыIыгъ Теуцожь районым. Ащ бжыхъасэу щыгуахыжыгъгъэ гектар мини 4,9-м фэдиз хъазырым гектар телъытэу центнер 32,2-рэ кыра-

хыгъ. Районхэм коцым изы гектар центнер пчъагъэу кыра-хыгъгъэр: Теуцожьыр — 34,1-рэ, Джаджэр — 32,9-рэ, Красногвардейскэр — 31,4-рэ, Шэуджэныр — 30,5-рэ, Кошхъаблэр — 24,3-рэ, Тэхьутэмькыуаер — 20, Мыекыуапэ — 16,5-рэ.

Тыгъосэрэ мафэм ехъулIэу хъэм илухыжынын районитIурэ Мыекыуапэ къепхыгъэ хъызмэт-шIапIэхэмрэ ащыгуахыгъ. Адрэ районхэми хъэм игуоинжынын мэфэ зытIукIэ зэшIуахышт.

Рапс гектар 2546-м шыщэу процент 90-рэ Iуахыжыгъ. Ащ изы гектар центнери 10,7-рэ кырахыгъ.

Бэдзэогъум и 17-м ехъулIэу республикэм пстэумкIи бжыхъасэхэм кыатыгъэу лэжыгъгъэ тонн мини 141-рэ фэдиз къащыхыжыгъ. Ащ шыщэу коцыр тонн мини 107,5-рэ, хъэр тонн мин 33,3-рэ, рапсыр тонн мини 2,3-рэ.

Специалистхэм кызэзрэдзэрэмкIэ, чIыопсым изытет ымыгъоохъухэмэ, бжыхъасэу республикэм игубгъохэм арылхэм ялухыжынын тхъамафэм кыкIоцI зэшIуахышт.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ
Хъаджэсэртбый.

Зыкъарагъэплъыхъанэу ащэх

Зыныбжэ имыкыгъгъэ кIэлэ-цыкIлэхуэ Адыгэ Республикэм изыгъэпсэфыпIэхэм ащыIэхэр бэдзэогъум и 10-м кыщегъэжъагъэу мэщытхэм ыкIи чылысхэм арагъэплъыхъанэу ащэх. Хабзэ зэрхъугъэу мыщ фэдэ Iофтхъабзэхэр илъэс къэс зэхашэх. Ащ кIэ-щакIо фэхъугъэх Адыгэ Респуб-

ликэм ныбжыкIэ IофхэмкIэ и Комитет, Православнэ чылысыр, быслъымэнхэм я ДинлэжъапIэ.

Бэдзэогъум и 10-м зыгъэпсэфыпIэ лагерэу «Туристым» щыIэ кIэлэцыкIлэхэр Свято-Михайло-Афонскэ монастырым ащагъэх.

Бэдзэогъум и 19-м зыгъэпсэ-

фыпIэ лагерэу «Лань» зыфиIор-рэм щыIэ кIэлэцыкIлэхэр Мыекыуапэ дэт гупчэ мэщытырэ Георгиевскэ чылысыр ащэ-щых.

Мыщ фэдэ Iофтхъабзэхэр графическым тетэу шышхъэу мазэм нэс зэхашэщых.

(Тикорр.).

Электроннэ шIыкIэм техъагъэх

Судым иIоф ыгуагъэу, ау хъапсым чIэмысхэм апае электроннэ шIыкIэм тетэу зэралыплъэхэрэ уплэкIун системэхэр уголовнэгъэцкIэкIо инспекцием икыутэми 9-у Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованийхэм ащыIэхэм ачIагъэуцуагъэх.

Урысыем и ФСИН и Гъэlorы-шIапIэу Адыгеим щыIэм ипресс-кыулыкъу кызэритыгъэмкIэ, Адыгеим ичIыпIэ зэфэшхъафхэм ащыпсэухуэ, судым зиIоф ыгуагъэхуэ, ау хъапсым чIэмыс нэбгырэ 59-мэ алъэныкIоуэ электроннэ шIыкIэм тетэу Iоф зышIэрэ Iэпшхъэхуэр агъэфедэх. Мыщ фэдэ шIыкIэм хъапс

зытелхэр псынIкIэу есэх ыкIи судым къафигъэуцугъэ шапхъэхэр аукохэрэп.

Электроннэ шIыкIэм тетэу зэралыплъэхэрэ уплэкIун системэхэр Адыгеим зыщагъэфедэхэрэм кышчыбулагъэу зэкIэмкIи хэукъоныгъэ 13 зэрахъагъэу кырахъагъэщыгъ, ащ шыщэу 9-р зезыхъагъэу агъэунэфыгъэр хъапс зытелхэр зы нэбгырэ нылэп. Судым иунашъокIэ джы ар хъапсым чIэсышт.

Мы шIыкIаIэу агъэфедэрэм епхыгъэу уголовнэгъэцкIэкIо инспекцием иIофшIэхэм хэушхъафыкIыгъэ егъэджэнхэр акIугъэх ыкIи ахэм

шIэныгъэу зэрагъэгъотыгъэр яIофшIэн щытхуэ хэлэу щагъэфедэ.

Инспекцием иIофшIэхэм кызыралауагъэмкIэ, электроннэ шIыкIэм тетэу Iоф зышIэрэ Iэпшхъэу хъапс зытелхэм арылтым ишIуагъэкIэ чэщ-зымафэм кыкIоцI бэджащIэхэм алъыплъэнхэ алъэкIы. Хэукъоныгъэ горэ ашIагъэу кызыхэкIыкIэ, сигналымкIэ инспекцием чIэт пультым макъэ регъэIу. КъэIогъэн фае электроннэ Iэпшхъэхуэр ор-орэу ипхын ыкIи узыфаер епшIэн зэрэмылэкIы-щтыр.

КИАРЭ Фатим.

ТИГУМЭКИХЭР ШЪХЪЭИХЫГЪЭУ

Къэхалъэмэ ягъэкъэбзэн зэдытиIоф

Быслъымэн диныр зылэжырымэ бэдзэогъум и 20-м Нэкимазэр аублэшт. Ащ гукIэ цIыфмэ зызэрэфагъэхъазырымэ дакIоу, зэхэщэн Iофыгъохэм, къэхалъэхэм язытет, нэмыкIэхэм агъэгуэмэкIыхэрэр телефонкIэ кытеох, редакцием къэкIох.

Диныр зылэжырыхэрэм, зынэ-кIыхэрэм япчъагъэ хэхьо. Диным пIуныгъэ мэхъанэу иIэм зыкы-Iэгъы, къуаджэхэм мэщытхэр къащызгуахыжыгъ.

— ЗэхьокIыныгъэшIумэ сэри сагъэгушIо, — къытфегуатэ редакцием къэкIогъэ Бэрэтэрэ Аслъан. — Мыекыуапэ сыщэпсэу, быслъымэн диныр сэлэжы. Сыкызыщыхыгъэ чылэу Гъобэ-кыуае бэрэ сэкIожы, сянэ-сэтэ-хэр къэхалъэу зыдэлхэм сызы-

нэсыкIэ, сигумэкIэхэм къахэхьо.

Бэрэтэрэ Аслъан лъэшэу ыгу кыеорэр КъоджашхъэкIэ зэджэгъэхэ хъаблэм къэхалъэу кышчызгуахыжыгъэм изытет кызыр-елыхырэр ары. Къэхалъэм чэмхэр дэтых, укъэбзыгъэп. Гъобэ-кыуае шъофэу иIэр макIэп, чэмхэр зыщагъэхуэщыхэм щыкIэхэрэп. Арэу щытми, къэхалъэр хъупIэ зэрашIыгъэр шIотэрэзэп.

— Шыхъаф арэши, къэхалъэри дгъэкъэбзэшт, чэмхэри дэ-

мыхъанхуэ тшIышт, — еIо А. Бэртарым.

Гъобэ-кыуае имызакъоу, нэмыкI къуаджэхэм ащ фэдэ гумэкIыгъохэр ащытэлъэгъух. Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбий кызырэтIуагъэу, къэхалъэхэр Бирамым ехъулIэу агъэкъэбзэщых. Анахъэу ащ хигъэунэфыкIыгъэр къэхалъэхэр Нэкимазэм, Бирамым е нэмыкI хъугъэ-шIагъэмэ ямышхыгъэу сыдигъуи къабзэу щытынхэ зэрэфаер ары.

Псэ зыпытэу кыжхуэрэр зэгорэм дунаим ехыжы. Цыфым ыгу кытемыожьми, зыбгъэтIы-лбыжыкIэ улъыплъэжыныр, фэIо-фащIэхэр фэбгъэцэкIэнхэр типшхэрэрыл лъапIэхэм зэу ащыщ.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Сакъыныгъэ кыызхэжъугъаф

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ кызыретырэмкIэ, бэдзэогъум и 9-м кыщегъэжъагъэу и 15-м нэс республикэм бэдджэшIэгъэ 73-рэ цызэрэхъагъ. Ахэр укIыгъэ Iофэу 1, цыфым ыпкынынэ шъобж хылыгъэхэр тырашагъэхуэ 1, хъункIэн бэдджэшIагъэу 2, тыгуагъэхуэ 36-рэ, гъэпцIагъэ зыхэлъ бэдджэшIэгъи 7, нэмыкIхэри. Законыр зыукъогъэ нэбгырэ 64-рэ правэухъумэкIо органхэм агъэунэфыгъ, бэдджэшIагъэу зэхафыгъэр процент 90,7-м кIахъэ. БлэкIыгъэ тхъамафэм республикэм игъогухэм хъугъэ-шIэгъи 5 къатехъухъагъэу ГИБДД-м икыулыкъушIэхэм агъэунэфыгъ. Ахэм зы нэбгырэ ахэкIодагъ, нэбгыри 5-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым кIэрысхуэ водителъ 65-рэ къаубытыгъ.

Полицием иIофшIэхэм оперативнэ-лгыхъон Iофтхъабзэхэр рагъэкIокIыгъэ, илъэс 28-рэ зыныбжэ кIэлэкIэу Мыекыуапэ щыпсэурэр къалэу Краснодар кышчаубытыгъ. 2011-рэ илъэсым ижъоныгъокIэ мазэ бзылфыгъэ горэм мыр ебэныгъэу егуафэщтыгъэх. ИшIагъэми ар еуцолIэжыгъ, Iофыр зэхафэ.

Шэуджэн районым ит къуаджэу Джыракъые щыщ хулыфыгъэу ыпэкIэ хъапсым чIэсыгъэр правэухъумэкIо органхэм бэмышIэу къаубытыгъ. ГъэпцIагъэ зыхэлъ бэдджэшIэгъэ заулэ зэрихъагъэу ары зэрагъэунэфыгъэр. Электроннэ сетим иамалхэр кызыфигъэфедэхэзэ, Адыгеим ит кыралыгъо орган горэм исчет сомэ мин 215-рэ ащ рыхын ылъэкIыгъ. Джащ фэдэу документ нэпцIыхэр ыгъэфедэхэзэ кыралыгъо унитар предприятием сомэ мин 381-рэ шIуитыгъугъ. Джы зэхэфынхэр макIох.

Сотовэ телефоныхэр кызыфагъэфедэхэзэ бэдджэшIагъэхэр бэрэ зэрэхъэх.

БлэкIыгъэ тхъамафэм Кошхъаблэ районым ит къуаджэу Блащэпсынэ щыпсэурэ бзылфыгъэу илъэс 57-рэ зыныбжым телефон тхыгъэ кыфэкIуагъ. Ащ зэритхэгъагъэмкIэ, икредитнэ картэ банкым зэфышIыгъ. Ащ дакIоу банкым иIофшIэхэм зафигъэзэн зэрильэкIышт телефон номерхэри кыфагъэхыгъэх.

Номерэу кыратыгъэм бзылфыгъэр псынIкIэу теуагъ ыкIи Iофым лъапсэу фэхъугъэм кIэупчIагъ. Компьютерым иIофшIэн мы лъэхъаным зшыкыуагъэу, ау икартэ тапэкIи ахыщэ кырихын амал иIэным пае ар банкоматым

дильхъанышгъ, джыри зэ мы телефон номерымкIэ къафитеожынынэу кыраIуагъ. КыраIорэр зэкIэри ыгъэцакIэзэ, бзылфыгъэм икредитнэ картэ илыгъэ сомэ мин 30 фэдиыр бэдджа-шIэхэм рахыгъ.

Анахъ гъэшIэгъоныр ащ фэдизрэ уахътэм кыкIоцI икартэ ахыщэ кырихышхуэщтмэ, компьютерым Iоф ешIэмэ бзылфыгъэм зэригъэшIэныр ыгу кызырэмькыгъэр ары. Полицейскэхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, бэдджащIэхэм агъэфедэгъэ телефонхэр зэкIэ нэмыкI регионхэм ащыIэх. Уголовнэ Iоф кызыIуахыгъ, уплэкIунхэр макIох.

Поселкэу Гончаркэм щыпсэурэ нэбгыритIум алъэныкIоуэ УФ-м и МВД иследственнэ подразделение иотделэу Джэджэ районым щыIэм уголовнэ Iоф кызыIуахыгъ. А бэдджащIэхэм унэм джэ агъэуцужыгъэ автотранспортым ит аудиосистемэр чэщым ратыгъукIышхыгъ. Сигнализация зыхэмыт машинэхэр арых бэдджащIэхэм анахъэу анаIэ зытырадзэщтыгъэхэр.

Полицием икыулыкъушIэхэм зэхашэгъэ оперативнэ-лгыхъон Iофтхъабзэхэм яшIуагъэкIэ, бэдджэшIагъэхэр зезыхъагъэхэр къаубытынхэ алъэкIыгъ, зы нэбгырэр ыпэкIэ хъапсым чIэсыгъ.

Автомобильхэм къарахырэ магнитофонхэр ыкIи колонкэхэр гъунэгъу Шытхэлэ районым бэдджащIэхэм щыIуагъэкIы-щтыгъ, къакIэкIырэ ахыщэр зэфагошхышхыгъ. НэмыкI бэдджэ-шIагъэхэм мы нэбгыритIур ахэ-щагъэхэмэ ауплэкIу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат гухэкI щэхуэ Адыгэ Республикэм псауныгъэр кызухъумэгъэнымкIэ икыулыкъу изэхэщакIоу Мамгъэт Къасимэ Юсыф ыкIоу идунай зэрихъожыгъэр ыкIи илахылхэм, игупсэхэм чIэнэгъэшхоу ашIыгъэмкIэ афэтхъаусыхэ.

Заом, IофшIэным, УIэшыгъэ КIуачIэхэм ыкIи хэбзухъумэкIо органхэм яветеранхэм (пенсионерхэм) я Адыгэ республикэ Совет гухэкIышхо щэхуэ Адыгэ Республикэм псауныгъэр кызухъумэгъэнымкIэ илъэс зэкIэлъыкIохэм иминистрэщтыгъэу, Кубанскэ къэралыгъо медуниверситетым и Адыгэ къутамэ зэхэзыщагъэу ыкIи ащ идиректорыгъэу, РСФСР-м изаслуженнэ врачэу, медицинэ шIэныгъэхэмкIэ кандидатэу Мамгъэт Къасимэ Юсыф ыкIоу идунай зэрихъожыгъэр ыкIи ащ игупсэхэм, илахылхэм афэтхъаусыхэ.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ гухэкI щы-хъоу фэтхъаусыхэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо оредыIо ансамблэу «Исламьем» иартист-вокалистэу Къумыкыу Щамсудинэ ятэу Аскэрбий идунай зэрихъожыгъэм фэшI.

Гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ Республикэм иинститутэу КIэрэщэ Тембот ыцIэкIэ щытым гухэкIышхо щыхыгъэ институтым тарихымкIэ иотдел инаучнэ IофшIэу Емтиль Розэ Хъаджэбирам ыпхъум ышэу Емтиль Къэлэшпау Хъаджэбирам ыкIоу игъо-нэмысэу идунай зэрихъожыгъэр.

Институтым иIофшIэхэр щымыIэжым игупсэхэмрэ илахылхэмрэ афэтхъаусыхэх, ужыпкэ мафэ афэхуэну афэлъаох.

АХЭДЖЭГО МУРАТ КЪЫЗЫХЪУГЪЭР ИЛЪЭС 50 НЕПЭ МЭХЪУ

ХЭГЪЭГУЛЫГЪ

Дунаим гъогубэ шызэблэкы: бгъузэх, шыуамбгъох, занкIэх, IонтIагъэх. Гъогу блэгъэ чыжъэ-хэри гъогу чыжъэ благъэхэри шыIэх. Зым утегъошыхъэ, адрэм уыхъуэкъо, нэмыкIым зыкыш-щыошIэжы. Ахэм ащышхуэ тэ кыхэтхыхэрэр ара, хъауми ежъ такъыхэзыхыхэрэр ара анахъ гъогу мафэхэр?.. Адыгэ къашъо-хэри гъогу зэфъшъхьафмэ яхъ-щырых. Ахэри гъогу мэ афэдэу клэкIых, кIыхъэх, псынкIэх...

Зигугъу къэсшIыштыр илъэс шыэныкъом къехъужыгъэми, джы къызнэсыгъэм сынэгугу клэт. Мэфэкл мафэр зыфэгъэхыгъа-гъэр къэсшIэжырэп, ау Мыс-къопэ клэлэгъэджэ институтым щычэфыгъошху: адыгэ шыошэ дахэхэмклэ фэпэгъэ студентмэ яансамблэ къэшъо. КIалэхэр бжышIо-ищыгъэх, ахэм анахыи пшъэшъэ пкы псыгъохэр зым нахыи зыр нахъ дэхъжыкы, шы-кIашIох. Джа къэшъокIо ныб-жыкIэ купмэ нэрэ гурэ пIэпы-зыхырэ пшъашъэрэ шъаорэ къахэлъыдкы: Уджыхъу Луиз, Ахэджэго Казбек...

Чылэ зэфъшъхьафхэм гъогу зэфъшъхьафхэмклэ къарыкIыгъэ ныбжыкIитIоу пединститутым зэричэлIагъэхэм яеджэн пIалъэ къызаухым, къапыщылъ гъогу зэхэчыбэмэ задырамыгъэхы-хуэ, яклэлэгъэджэ сэнэхъат зэрэфъшъышкышхэм фэдэу, ежъ-хэри псэогъу зэфъшъыпкъэ хъу-гъэх. Къафэхъугъэ шызожыеми, ямурад къызэригъэшъыпкъэ-жыштыр къыдалгытэщыгъэ уигъэIонэу, Мурат цIэ чаныр фаусыгъ.

Анахъ гъогу бгъузэри, клэ-ри, кIыхъэри, занкIэри гъогу шыуамбгъом екIужы. Ащ шIуки екли кышъошхуэлэшт-хэр пшъэхъээз, къыбдэхъухэрэм уагъэгъушIоу, пшъыкIуэхэрэм уаухуэ урэкIо. Адэ а гъэшIэ гъо-гур кIыхъэштIа, клэкIыштIа? Ар, Тхъэм фэшъхьаф, зыми ышIэрэп. Сыдым уфит, кушъэ зыфамы-шIырэ, бэн зыфамыгIырэ цIыф шыIэпышъ, ащ унатIэ къырит-

хагъэм уеуцолIэшт, уезэ-гышт.

Адыгэ чылэ цIыкIу-чы-лэшхом изы урам бгъузэкIэ зэгорэм, ыныбжъ зекъум, къыдэкIи, хэгъэгум игъо-гушхо техъэгъэ, гъемафэрэ зыхэсыхъэщыгъэ псыхъом ыцIэ щытхуэкIэ зыхъырэ Пшызэ шъолгырым ехъу-лэныгъэ-гъэхъэгъэ дэгъу-хэр къызыдэхъугъэ Ахэ-джэго Мурат епэсыгъэ, къы-лэжыгъэ гушIуэлшIу клэклэ къесIолIэным ыпэкIэ, лъфы-гъэр къэзылфыгъэм ишапхъ, ынап, инамыс адыгэмэ за-локIэ, ар зыпIугъэ-зылэжы-гъэ янэрэ ятэрэ джыри зы тIэкIуэкIэ къафэгъэзэжы. Щэч хэлъэп, анахъ гушIуэ дэгъур тIуми атефэ. Ары, ахэр цIыфышIу, цIыф гъэ-тылгыгъэх, хъалэлых, ямы-ер аштэгътэп, уищыкIагъэу ашIэмэ, яер къыуатышт, уигу-къауи уигушIуагъуи къыбдэ-гошъыт, ябын-унагъокIэ хъалэ-лых, псэемыблэжыкы. КIэлэ-егъэджитIумэ языгъэпсэфыгъо-тысыжыгъо уахътэ къэсыфэ, ясэнэхъат ахэр фэшъыпкъагъэх, джыри ащ фэшъыпкъэхуэ акъо игъонэмыс къышынэгъэ сабий-хэр ягукIэе-гушIуагъохуэ мэп-сэух, шыIакIэр зы чIыпIэ зымытIэкIэ, къэкIошт мафэм шIу-кIэ пэлпэх, ягухэлъ пагъохы.

Сэ Ахэджэго Мурат зэрэсинэ-лосагъэр илъэс зыщыплI нылэп. Ащ къыкIырэп ыпэкIэ игугъу зэ-хэсымыхыгъэу. Кавказскэ район лэныкъом Iоф шIуэлэ зэхъум, ащ игъэхъагъэхэм якъэбар къызнэ-сыштыгъэ, ахэм сагъэгъушхошты-гъэ, сагъэгъушхоштыгъэ. Красно-дар краим игувернаторэу Алек-сандр Ткачевым игодзэгъу Iна-тIэр къызыфагъэшъуашэр ары титIо нэлуасэ тызызэфъжыгъэр.

Ахэджэго Мурат телефонкIэ апэ къызэрэздэгъушIуагъэм фэгъэхъыгъэ гушIуэ клэкIэхэмклэ сигукъэкIыжыкы джыри лъыз-гъэкIотэныкы: «...Сэ Псэитыку сышъы, слъэкъуацIэр Ахэджа-гу, сIуэр Мурат, Кавказскэ рай-оным Iоф шысэшIэ. СицIыкIу-гъом къышгъэгъагъэу уитхыль-мэ сяджэ, ахэм сянэ Луизэрэ сятэ Казбекрэ нэлуасэ сафашIыгъ. «Бзыикъо заом», «Мыжъошъ-хылым», «Хъан-Джэрые», «Гъэ-ритIум» сяджагъ. Мы мафэхэм «Адыгэхэр» зыфилорэ тарихъ тхылъым иеджэн сыухыгъэти, тхъауегъэпсэу къыосIонэу, уиуахътэ зэрэпIысхырэмклэ къысфэгъэгъу, сыкыпфите-уагъ». «Сиуахътэ огъэкIыхъэ нахъ, бгъэкIэклэпэр. Лытэ-ныгъэ-шъхъэкIэфэныгъэ къы-зэрэфэпшIырэр сидуагъ, тхъа-уегъэпсэу, — сэри есложыгъэ, къысфитеуагъэм янэ Луизэ гъо-

бэкъое Уджыхъумэ зэряп-хъур, ащ ятэшъу Хэгъэгугу зэ-ошхом хэкIодэгъэ Уджыхъу Адылджэрые иусэ горэ сшъхъэ къечъагъ. ГушIуэ-лэшIухэр къысэзылуагъэм тхылъыр шIу зыкIилгъэ-гъурэр джы къызгурылуагъ. — Уиуадыгагъэрэ уишIэжы-рэ уазэрэфэшъыпкъэмклэ, узыдэлэжъэхэрэ нэмыкI цIыф лъэпкъэхэм уазэрэхъа-гъэрэмклэ, уасэ зэрафэпшIуэ къызэрэпфашIыжырэмклэ анахъу сызэрэфэраэрэ къы-хэсэгъэшы. УицIыфышIу-гъэрэ уигулытэныгъэрэ къыпхэзылхъэгъэ, узыпIу-гъэ-узылэжыгъэ уати уяни сэлэм сфыхыжъ».

«Гъогу техъэрэр гъогу те-нэрэп» — цIыфмэ ало, джа гушIуэлэжъ Iушым акъыл дыуиIэжыгъэзэ упсэумэ, сьд фэдэу шыIакIэр къинми, гъэхъагъи гушIуагъуи узытет гъогу тегъотэшт, узышъымы-гъозэ къыппышIыгъэхэри къыб-дэхъуштыкы. Гуэтыныгъэ-шъып-къагъэ фырилэу ышIгъэ къыралъ-хъэрэ Iоф псэури, цIыкIу ины ымылоу, зэшIозышъыгъэ Ахэ-джэго Мурат зэрэIофышIэ дэ-гъур цIыфмэ къагурылуагъ, фэшъошэ уаши къыфашIыгъ, ышIу шIуэлэ районим иIуыгъ. Краснодар краим игувернатор IофшIэклэшхоу сьдрэ Iоф фэб-гъээзагъэми, хэшIу ин зилэ Александр Николаевич Ткаче-вым иIушыгъэ-гулытэклэ Ахэ-джэго Мурат цыхъэ фишIи, гуа-дзэ зыфишIыгъ, идунэе игъокIэ-мыхъэ пIалъэ къэсыфэ Iоф ди-шIагъ.

ЦIыфыр гугъэ-гухэлъым щегъаIэмэ, ащ рэпсэумэ, сьд пае мышIум зедгъэухыжыкы, къытэ-хылытэкIыми, ер зышъыдгъэгъу-пшэзэ, нахышIум тытегушъы-

Iэн, тыгу къэдгъэкIыжыкы. Ахэ-джэго Мурат сиылъэс тIокIи-щырэ пшIырэ тиреспубликэ шы-хагъэунэфыкIы зэхъум, чылэкIэ сызышъыщ краим къысфилыгъэ лыкIо купмэ япащэу «Гъэхъэ-гъэшхо Кубань езыгъэшIырэмэ ядышъэ медалэу а I-рэ степень зилэр» зыфилорэр сыбгъэ къы-зыхэлъхъэм, къылогъэгъэ гушIу-лэхэр джы къызнэсыгъэм зэхэ-сэхыкы, ежъыри сынэгугу клэт: «О Адыгэ Республикэм изакъоу уритхакIоп, тикрай ит адыгэ чы-лэшхоу зэлъашIэрэм укышъы-хъугъэшъ, тыогъэгъушхо, утэгъэ-лъапIэ, Кавказми, зэрэ Урысыеуи ушашIэ, уитхыгъэхэр дунаим ишIыф лъэпкъыбэмэ абзэхэмклэ зэрадзэкIыгъэх. Уитхыльеджэмэ ацIэкIэ, тикрайрэ тыхэгъэгъушхо-рэ уцызышIэхэрэ тхыльеджэ псэокIо-лэжъаКIомэ ацIэкIэ гъэхъэгъэ дэгъухэр хэгъэгугу ли-тературэшхом шыпшIынхуэ сыпфэлъало. Уитхыгъэхэмклэ цIыф лъэпкъэ зэфъшъхьафхэм зэгурылонгъэ-зэдэлужъ зэра-хапIэхъэрэмклэ, узэрэсильэп-къэгъури къыдэслыгътэзэ, сы-огъэгъушхо».

КъыкIэлъыкIогъэ илъэсхэми Ахэджэго Муратрэ сэрэры мы-зэу, мытIоу тызэфэзыгъ, литера-турэм, шыIэныгъэм, тыхэгъэгугу шызэрахъэрэ Iофыгъомэ тагъэ-гушхоу, тагъэнэшхъэзи татэ-гушIуагъ. Ау ежъ къысфишIэ-гъэ-сызэригъэгъушхуагъэр нахы-бэу, сэ фэсшIэжыгъэр макIуэ, ишIушIэ зынэсыгъэхэр игуфэба-гъэкIэ къызылэагъэнэфхи, иду-нэе гъэшIэ клэклэ ыхъожыгъ. Сьд къыосIон, зижгогъо стхъо-фэ лъэмыджэ нэф ошгогум къыт-фэзыгъэнэгъэ Мурат? ЕгъэшIэрэ сабий Iуш-лыуэу уятэрэ уанэрэ уряIэшт, уибын-унагъуи уригукIэе-уригъозэшIушт, уи-льфыгъэмэ къэпкIугъэ уигъэшIэ гъогу клэклэ агъэкIыхъэ-агъэба-гъозэ, бэрэ псэуштыкы. Тэ, шIу-кIэ узышIэштыгъэмэ, тышIуэлфэ тыгу ильышIт, тауж къыкIэхэрэми уишIушIэгъэ лъэуж мафэ агъэ-гъошэштэгъ.

МЭЩБЭШIЭ Исхъакъ.

ГЪУКИЭЛИ Нурбий

Ошъогу гур щэпсэфы

Унэ нэкIым зисшIыхъагъ,
Тхъэм ыпашъхъэ ситIысхъагъ.
УпчIэу силэр клэклэ фэд,
Ау джэуапыр сымыгъот.
Чэщ мэзахэр тэмэ шIунокIэу,
ГумэкIыгъоу къысшъхъарэхъэ.
Гужэжогъум сыхэмыкIэу,
Мэлэичыр унэм къехъэ.
Къысшъхъащит нэфыне хъугъэу,
СэгумэкIы сымылгъэгъоу.
Сянэ фэдэу сыфэкуагъэ,
Сигукъаухэр фэсэлуагъэ.

***

Зэфэдэу Тхъэм тыкэгъэхуэ,
Тызэрэхъуштыр тымышIэу.
Зэфэдэуи гъогу тытэхъэ,
Тызынэсыштыр тымышIэу.
Мэху зигъогу кIыхъэм —
ИгъашIэ клэклэу,
Мэху зигъогу клэклэ —
ИгъашIэ кIыхъэу.
Ильыгъ сIэгъушъо гъашIэ,
ГумэкIыр сыгу пышIагъэу,
Джы мары гухэкIы мыжъом
УигъашIэ кыкIэхъагъуыкы. —
Рысэшэ сIэгъушъо пкIышъо,
Чэфынчъэу уапашъхъэ сит.
Ау чыIэп мыжъом ыкIышъо —
Угу ифэбагъэ хэт.

***

Набгъом къизи бзыу шырыр
Гъогунапцэм къытефагъ.
Псэ хэмылгъэу тэмэ пцIанэр
Гулэу бэрэ тэмэуагъ.
Бзыу анэм зиукIыжъэу,
Куоу, кIыеу шъхъарыгъыгъ.
Гъогу тесхи, Iулэ гъожыр

Нэбгъо лъагэм ислъхъажыгъ.
Лъэпэрэпэу бзыу шырым
Ыгу сIэгъушъо тысысыгъ.
А пцIымамэу гумэкIыгъэм
Ыгъэлэсэу къысшъхъагъ.
Тшъхъарэтыфэ бзыу анэр
Тхъэм ыкIуачIэ зэхэсшIагъ.
ГумэкIыгъоу ны зымылэр
Зыхэтштыр джы къэсшIагъ.
ГъэшIэ кIыхъэ сапэ илэ,
Къини хъяри къыспышылъ.
Ау сэ хэтэ сшъхъарыгъыштыр,
Бзыу анэу гумэкIыштыр.

***

Шъом ухэлгъэу узэхасшIэу,
СIэгугу ильэу укъесхъакIэу,
Сыгу имашIо ухэмыкIэу,
Лъэпэлэагъэу унэгъушIоу
Дунай нэфым ухэсшагъ.
Сынэ-сыпсэу узлэжыгъэ,
Ау лэжыгъэр сIэкIэзыгъ.
Джы сыштыгъэу сэгупшысэ,
Сьда гъашIэр зыфэсхыгъэр,
АмышIагъэу озгъэшIагъэр?
Угу чэфым хэгъуагъэу,
А зы чыпIэм уимызагъэу,
Узыхэтмэ шIу уалъэгъоу,
Уитхъэлъэуи зэблэмыхъоу
ГъэшIэ гъогур озгъэкIугъ.
Ощ нахыжыгъэ япсэушIэу
Къоджэ цыпэм щыт къэхалъэм,
Джы гупсэфыр щыбгъотыгъ.
ЛъэшIэгъуныкы имыкIупэу
Дунай нэфыр къэплэжыгъ.
***

Ипэлэсэу Iазэ узгъэхъунэу,
Сыгу ыпсэ пытэу къыпхэсшIагъ.

Джы сэ узэу силэр згъэхъужыкы
Мыжъо чыIэм гъашIэр фэгъэгъагъ.
Къыздэхъугъэп гъашIэр гупсэфынэу,
Уинасын гушIуагъоу сыхэтынэу.
Сьджым сео гъучыр къызгъэщынэу,
Мыжъосыным къопсэу езгъэкIунэу.

НЫМ ЫМАКЪ

«СыкэкIуагъ, сишъау, уадэжы, сы-
кыгъахъ,
Мыжъо пцантхъэу птегъэуагъэм
сыкIэрыт.
Бэн гъэчыгъэр пкIыхъ гумэкIэу къэ-
сэкIухъ,
Ау пчъэжыгъэу сызэIэщтыр сымыгъот.
СэшIэ, чъэп нэгъыфым шъхъащы-
гъэгъагъэу,
Унэ нэфмэ амылгъэгъоу псыхъо пцэсыр
атехъуагъ.
УзэкIалэм бзыу макъэу уикIэсагъэр
кIодыжыгъэ,
Огум ит нэфылхъэр гугъэ нэфэу къэ-
нэжыгъ.
Уигопагъэу къэсэшIэжы Иэсэжыгъэ
кIым-сымыр,
УикIэсагъэп цыфзэхъахъэм Iэгугеу
уахэтныр.
Джы сэлъэгъу зи амылоу фэи чыгъхэр
къыпкIэрыт,
Сэ ихъапIэр сымыгъотэу клэшгъэи тхъа-
пэмэ сахэт.

Бзыу макъы сыгу ифаби, Iэзэгъу уцэу
къыпфэсхыгъ,
Дэмыфэжъэу сыбгъэ дзыу огу нэфхэр
къыфэсшIыгъ.
УзгъэшIожъэу скокI иусэу уиорэдхэр
къыпфэсшIыт,
Сьамалэп згъэзэжыкы, сэ уадэжы
сыкбэнэшт.

СыкэкIуагъ, сишъау, уадэжы, сы-
кыгъахъ,
Мыжъо пцантхъэу птегъэуагъэм
сыкIэрыт.
Бэн гъэчыгъэр пкIыхъ гумэкIэу къэ-
сэкIухъ,
Ау пчъэжыгъэу сызэIэщтыр сымы-
гъот».

ЛЪОФЫГЪЭМ ЫМАКЪ

«Гъогу псынкIэп, сянэ гупс, а
къэпкIугъэр,
СэшIэ мэстэ лыгъэу угу шъабэ къы-
хъуагъэр.
Ау пчъэжыгъэу амышIыгъэм улъыхъу-
нэу уфемыжъ,
Мыжъо пцантхъэр бгъэкIотэнуэ емы-
хыжъ.
Джауштыгъэу гъашIэр анахъ Лъэшым
ыгъэпсыгъ,
Псэр ышгъэжы мыжъо дэпкъыр тазфагоу
ыгъэчыгъ.
УгумэкIэу сэц пае гъогу кIыхъэм уте-
мыхъ,
Чылыгъэу узытетым спсэ темыкIэу
къэсэкIухъ.
Сьолъэу, нэпс шыугъэм хъаулыеу зе-
мыгъэшъ,
Лъэгъо фыжыр шъхъац дышъашъом
илягъэу хемыгъэш.
Тпсэ зэхэлъми, сыгъошагъэу ренэу
къыпшышъушты,
Садэжъ укъэкIуагъэшъ, гумэкIыгъор
къысшъхъащыт».

КIЭУХ

Ныр мэкIожыкы, ау гумэкIэу бэн
шIуцIэм фызэплэжыкы,
Къэхэлъагъэм шыгъошагъэу нэтIэ-
хэхэхэм къапырэкIы.
Мыгузажъоу лъэгъоу бгъуэзэм егъэзыгъэу
къыдегъазэ,
Гупсэфынэу Тхъэм елгъэушъ, гукъэ-
кIыжыкы зыфэгъазэ.

Урысыем футболымкІэ иилъэсыкІэ ешІэгъу, купэу «Къыблэр»

ЯтІонэрэ купэу
«Къыблэм» хэт
футбол командэхэу
2012 — 2013-рэ илъэсхэм
зэдешІэштхэр

1. «Алания-Д» Владикавказ
2. «Ангушт» Назрань
3. «Астрахань» Астрахань
4. «Биолог-Новокубанск» Прогресс
5. «Волгарь» Астрахань
6. «Дагдизель» Каспийск
7. «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ
8. КТГ Рыздвяный
9. «Мэщыкъу» Пятигорск
10. «Митос» Новочеркасск
11. «Олимпия» Волгоград
12. СКА Ростов-на-Дону

13. «Славянский» С.-на-Кубани
14. «Таганрог» Таганрог
15. «Торпедо» Армавир
16. «Черноморец» Новороссийск
17. «Энергия» Волжский.

«Зэкъошныгъэр» 2012-рэ илъэсым

1. Василькин Денис
2. Мыкъо Мурат
3. Датхъужь Адам
4. Охрименко Вячеслав
5. Нартиков Александр
6. Ешыгоо Алым
7. Абаев Олег
8. Казаков Артем
9. Сандаков Сергей
10. Такълый Руслъан

11. Батырбий Руслъан
12. Лучин Вадим
13. Жегулин Игорь
14. Саркисов Роман
15. Емкъужь Мурат
16. Нечукин Валентин
17. Винников Антон
18. Валые Аслъан
19. Натхъо Амир
20. Лыхъурэе Эдуард
21. Къонэ Амир.

Тренерыр ШЫУМЭФЭ Рэмэзан.
Тренер шъхьалэр КОБЛ Анзор.
Клубым идиректор шъхьалэр
НАТХЪО Адам.
Футбол клубым ипрезидентыр
ТХЪАКІУЩЫНЭ Аслъан.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкь ІофхэмкІэ,
ІэкІыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
къэгъухэм адырІэ
зэпхыныгъэхэмкІэ
ыкІи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкІэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шъхьалэм
ипшъэрылхэр
зыгъэцакІэрэр
иапэрэ гуадзэу

АУЛЪЭ
Руслъан

ПшъэдэкІыжь
зыхьырэ
секретарыр
ХЪУРМЭ
Хъусен

Редакциер
зыхъытІэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыжь зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ІофхэмкІэ,
телерадиокеутын-
хэмкІэ ыкІи зэлъы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпІэ гъэлары-
шланІ, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4160
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2264

Хэутыным
узщыкІэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкІэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

2012 — 2013-рэ ИЛЪЭС ЗЭНЭКЪОКЪУР

ЕшІэгъу мафэхэр

Урысые Федерацием футболымкІэ
изэнэкъокъоу ятІонэрэ купэу «Къы-
блэм» шыкІорэм мыекъопэ «Зэ-
къошныгъэр» хэлажъэ. 2012-рэ
илъэсым зэлукІэгъоу илэштхэм
шъуащытэгъэгъуазэ.

- 16.07 апэрэ ешІэгъур
«Митос» — «Зэкъошныгъ»
21.07 я 2-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Энергия»
26.07 я 3-рэ ешІэгъур
«Астрахань» — «Зэкъошныгъ»
31.07 я 4-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Алания-Д»
5.08

- Урысыем и Кубок, финалым и 1/128-м
хэхъэрэ ешІэгъур
9.08 я 5-рэ ешІэгъур
«Дагдизель» — «Зэкъошныгъ»
14.08 я 6-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Биолог»
18.08

- Урысыем и Кубок, финалым и 1/64-м
хэхъэрэ ешІэгъур
22.08 я 7-рэ ешІэгъур
«Славянский» — «Зэкъошныгъ»
27.08 я 8-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Мэщыкъу»
12.09

- Урысыем и Кубок, финалым и 1/32-м
хэхъэрэ ешІэгъур
3.09 я 9-рэ ешІэгъур
СКА — «Зэкъошныгъ»
9.09 я 10-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Олимпия»
14.09 я 11-рэ ешІэгъур
«Волгарь» — «Зэкъошныгъ»
19.09

- Я 12-рэ ешІэгъур купым шыкІоштх,
«Зэкъошныгъэм» а мафэм зэлукІэгъу
илэштх.
25.09 я 13-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Таганрог»
30.09 я 14-рэ ешІэгъур
КТГ — «Зэкъошныгъ»

- 6.10 я 15-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Торпедо»
11.10 я 16-рэ ешІэгъур
«Черноморец» — «Зэкъошныгъ»
16.10 я 17-рэ ешІэгъур
«Энергия» — «Зэкъошныгъ»
26.10 19-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Астрахань»
1.11 я 20-рэ ешІэгъур
«Алания-Д» — «Зэкъошныгъ»
30.10 — 1.11
Урысыем и Кубок, финалым и 1/8-м
хэхъэрэ ешІэгъур
7.11 я 21-рэ ешІэгъур
«Зэкъошныгъ» — «Дагдизель»
12.11 я 22-рэ ешІэгъур
«Биолог» — «Зэкъошныгъ»
***

2013-рэ илъэсым мэлылфэгъум (апрелым) и 10-м зэнэкъокъум паублэжышт. А мафэм «Зэкъошныгъэр» Славянск-на-Кубани икомандэу «Славянскэм» тикъалэ шыкІуащт. 2012 — 2013-рэ илъэс зэнэкъокъур мэ-кьюогъум (июным) и 5-м аухышт.

Шъуналэ тешъудз: апэу зыцІэ къетІо-
гъэ командэхэм ястадионхэм ешІэгъурхэр
ащыкІоштх. ЗэхъокІыныгъэу афэхъурэрэм
пэшІорыгъэшъу шъуащыдгъэгъозэшт.

УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Апэрэ зэлукІэгъур

«Митос» Новочеркасск — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 1:0.
Бэдзэогъум и 16-м Новочеркасскэ шызэдешлагъэх.
«Зэкъошныгъ»: Саркисов, Емкъужь, Казаков, Мыкъо,
Нечукин, Сандаков (Датхъужь, 50), Батырбий, Нарти-
ков (Жегулин, 58), Натхъо (Ешыгуау, 60), Василькин,
Лучин (Винников, 80).
Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэр: Быков — 16.

2012 — 2013-рэ илъэс ешІэ-
гъум «Зэкъошныгъэм» апэрэ зэ-
лукІэгъоу шырилагъэр 0:1-у шІуа-

хьыгъэми, тикомандэ дэу ешІа-
гъэу тлэгъэрэп. В. Лучиныр, нэ-
мыкІхэри хъагъэм Іэгуаор радзэ-

нэу чыпІэ ифагъэх. Бысымхэр
«Зэкъошныгъэм» нахь лъэшхэу
ешІэгъум къыщылэгъуагъэхэп.
Тикомандэ футболист ныбжы-

кІэхэу Ешыгоо Алым, Натхъо
Амир, Датхъужь Адамэ, Антон
Винниковыр, нэмыкІхэри шешІа-
гъэх — ахэр Адыгеим шапІугъэх.

Купым зэрэщешІагъэхэр

«Черноморец» — КТГ —
3:0, «Ангушт» — «Таганрог»
— 3:2, «Энергия» — «Вол-
гарь» — 0:1, «Астрахань» —
«Олимпия» — 4:0, «Алания-
Д» — СКА — 1:1, «Дагди-
зель» — «Мэщыкъу» — 1:0,

«Биолог» — «Славянский»
— 0:0.

Бэдзэогъум и 21-м «Зэкъош-
ныгъэр» тиреспубликэ истадио-
нэу «Юностым» «Энергием»
шыкІуащт.

НэкІубгъор зыгъэхъазыргъэр ЕМТІЛЪ Нурбий.